

Peklynės šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

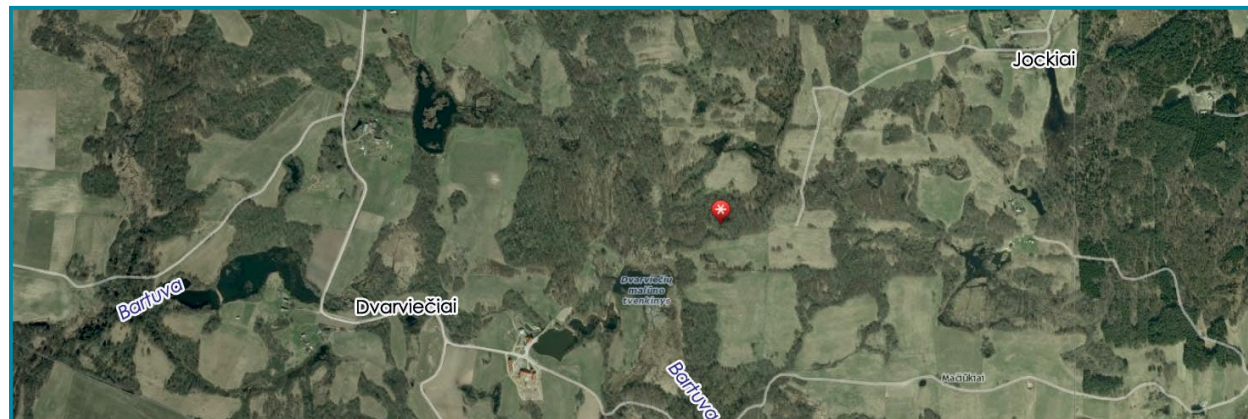
Nėra

Koordinatės

LKS: 363961, 6221823

Adresas

Mačiukų k., Barstyčių sen., Skuodo r. sav., pačiame šiaurės vakariniame Žemaitijos NP kyšulyje įsteigto Mikytų kraštovaizdžio draustinio teritorija. Šaltinis yra Bartuvos aukštupio baseine, apie 6,4 km į šiaurę nuo Platelių miestelio. Jį nelengvai surasime tarp sodybomis išsimėčiusių Mačiukų, Jockių ir Dvarviečių kaimų, vakariniame išoriniame su nedidelėmis giraitėmis ir pievomis banguotai kalvotos dubumos šlaite

Aplinka

Šaltinis liejasi pietiniame šlaitais besileidžiančio miškelio pakraštyje, išorinėje ganyklos aptvaro pusėje. Nuo Bartuvos klonyje įdubusio didoko tvenkinio jis į ŠR pakilęs šlaitais ir nutolęs tik apie 200 metrų. Nuo pačiu pietiniu miškelio pakraščiu ganyklas užtvėrusios tinklo tvoros jį surasime žemesniame miškingame šlaite tik keliasdešimt metrų šiauriau. Kaip ir sako pavadinimas, Peklynės šaltinis slypi atokioje, nesant reikalo retai lankomoje, rieduliais užverstoje ir „gurgiančiu“ vandeniui srūvančioje paslaptingoje nuošalaus šlaito vietoje. Net karštą dieną čia tvyro drėgnas pavėsis. Mistišką aplinką ar pojautį šiai vietai suteikia vandens prisisiurbusi, vietomis klampi šlapynė, kurią išvagojusios išplovos bei prispaudę apsamoję akmenys ir medžių išvartos. Jo aplinka neteršiama, trykšta miškingame šlaitelyje – atokiai nuo kelių ir gyvenamų valdų.

Dabartinė būklė, kaptazas

Šaltinio vanduo nenaudojamas, jis nelankomas ir nekaptuotas.

Vandens fizikinės savybės

Versmių vanduo yra švarus, skaidrus, bekvapis, neužsistovintis – pratekantis. Versmėse ir ištekančiose išplovose nėra geležies ar kitokių (išskyrus dumblą, prikritusių medžio šakų liekanas) nuosėdų. Vanduo vietoje (2012-08-29) išmatavus mobiliu matuokliu buvo 9,1 °C temperatūros. Visi matavimai atlikti susikontroversijoje nutekėjimo iš šaltinio didžiojoje išplovoje. Hidrogeocheminė vandens formavimosi aplinka silpnai šarminė (pH = 7,96). Savitasis elektros laidis (SEL – 435 μS/cm), vandens oksidacinis ir redukcinis potencialas (Eh = +12 mV), deguonies kiekis (O₂ = 7,39 mg/l).

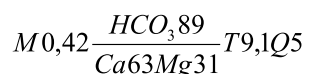
Vandens cheminės savybės

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	422		
Sausoji liekana 180 °C	277		
Bendrasis kietumas		5,55	
Karbonatinis kietumas		4,75	
Nekarbonatinis kietumas		0,80	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	10	0,28	5,22
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	15	0,31	5,78
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	290	4,75	88,62
Nitritai, NO ₂ ⁻	0,02	0,00	0,00
Nitratai, NO ₃ ⁻	1	0,02	0,37
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	8	0,35	5,90
Kalis, K ⁺	1	0,03	0,51
Kalcis, Ca ²⁺	75	3,74	63,07
Magnis, Mg ²⁺	22	1,81	30,52
Amoniakas, NH ₄ ⁺	0,00	0,00	0,00
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,67		
Permanganato skaičius, mg O/l	1,40		
Bendroji geležis, Fe mg/l	0,03		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	393		

Šaltinio vanduo gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų. Ištirpusių mineralinių medžiagų koncentracija 422 mg/l. Vanduo santykinai kietas, pasižymi nedideliu karbonatiniu (5,55 mg-ekv/l), virinant lengvai pašalinamu kietumu. Vandenyje aptikta nitritų (0,02 mg/l) ir nitratų (1 mg/l), amonio vandenyje nėra. Vandenyje labai nedidelis natrio (8 mg/l) ir chloro kiekis (10 mg/l), nedaug organinės medžiagos (permanganato skaičius 1,4 mg/l). Nustatyta ir nedidelė ištirpusio vandenyje geležies koncentracija (0,03 mg/l).

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Vietos senbuviams šaltinis gerai žinomas. Kalbama, kad anksčiau į vandeniu pasruvusias vermės „akis“ įmetus akmenį dar ilgai buvo girdimas jo krentančio kažkur žemyn duslus dundėjimas, dunksėjimas. Dabar jos užsitraukios, padengtos durpingo, dumblingo grunto išnašomis, apaugusios žolynais ir nematomos. Gal dėl to šaltinis praradęs net kažkurią mistinę galią, bet nenustoja veržtis ir girdyti Bartuvos aukštupius.

Tipas

Krintantis erozinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Vidutinio vandeningumo reikšmingas šaltinis (debitas apie 1–5 l/s)

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas,
Z. Zanevskij, 2012